

J E L E N K O R.

86. szám.

Pest, szerda october 26.

1836.

Foglalat: Magyarország (kinevezések; Báthly 's a' magy. tud. társaság; soproniak vállalatjai; vakok-intézete; gyilkosságok; kir. kam. tudósítás 's a' t.) Anglia (angol értelem a' francia-schweini pör iránt; Green léghajója 's egyéb egyveleg.) Franciaország (hami foglyok; francia tanítók a' török serénél; különféle) Spanyolország (mi legyen első gondja a' kormányynak? legújabb hírek a' táborból.) Schweiz. Olaszország (hírek Romából és Nápolyból; cholera, Canino hg. Thiers 's a' t.) Amerika. Belgium. Eleghírek. Pénzkezel. Gabonaár. Dunavízjárás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

F. évi sept. 27ki legfőbb határozat szerint történt ki-
nevezések: Stephanics Farkas, zalaegerszegi plebanus és tiszt.
kanonok, a' szombathelyi káptalannál valóságos kanonokká;

a' diakovári káptalannál Szokolics Szaniszló éneklő-kanonok
olvasóvá; Pinterovich Miklós székesegyházi főesperes, éneklő-
kanonokká; Pavich Károly idős iskolás-kanonok, órré; Philippo-
vich Pál székesegyházi főesperessé; Matich József idős isk.
kanonokká; Czerndics Tamás verbiczei és Kommendo Márton
piskorevcezi plebanusok ifjabb iskolás-kanonokká;

az esztergami káptalannál fokonzó elölépés útján Mis-
kolczy Márton örkanonokká; Sztankovich Antal „Esztergam zöld
mezei Sz. György“ prépostjává és székesegyházi főesperessé;
Adamkovich Mihály „Esztergam vári sz. István prépostjává, és
Fekete Mihály báró főesperessé; végre

az eperjesi görög-kath. káptalannál Dudinszky Mihály szlo-
vinkal plebanus, díj-elengedés mellett tiszteletbeli kanonokká
emeltettek.

A' nm. magyar kir. udv. Kamara, kebelbeli számvevői hi-
vatalánál Ritthausen Jakab elhunytával megürült számvevői tiszt-
sége Hölbling Antal ingrossistát, — ennek helyébe pedig ingros-
sistává Thaller István járulnokot, — 's az ekép megürült járulnok-
ságra Schiffler Sándor fizetéses practicanst nevezte ki.

A' magy. kir. udv. kamara erdőségi felügyelőségénél Hangl
Ignác lemondása által megürült járulnokságra Pöschl József kö-
rösmezei erdész, 's Lánzos Gáspár elhunytával megürült fizeté-
ses practicansságra Wolf Otto neveztetett ki.

Esztergam vmegyének f. h. 17ki közgyűlésén tett nyil-
ványlása szerint, a' megyének tisztujtása jövő novemb. Sikan fog
tartatni. —

József. cs. kir. főhg nádor ó fonségének a' kir. adomány-
képen nyert 's Fejér vgyében fekvő Alcsút jóságba törvényes
beiktatása f. oct 18, 19, és 20ikán ment végbe. Királyi ember
Czirák Antal ország bírása 's Fejér vmegyei főispán, aranygyapjas
's a' t., káptalani bizonyosság pedig Marich János v. püspök és szö-
kes-fejérvári kanonok vala. Nádor ó fonsége részéről meghatal-
mazottul gr Waldstein-Wartenberg kamrás ur vala jelen. A' vidék-
böl 's szomszéd megyékből összegyűlt férfi vendégek száma 300at
meghaladott, legalább ennyi volt az iktatási lakomán első nap. Az
adózó nép számára ökor süttetett 's bor eresztetett. Az uri ven-
dégek lakomája deszkasátor alatt tartatott. Lelkes áldomások ürül-
tek a' folségért, a' beiktatott főhg. földesúrért 's magzatiért 's a'
cs. kir. uralkodó ház többi tagjaiért, 's a' t.

FIGYELMEZTETÉS A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG RÉSZÉRŐL. Jölle-
het az academia már 1832. dec. 17kén, 's újabb esetek' előfordultával
ismét folyó évi martius' 7dikén kinyilatkozatta hivatalos hírlapjaiban,
hogy sem tagjait, sem senkit más előfizetési vagy akármiféle pénzsze-
désre meg nem bízott 's meg nem bíz; mindazáltal legújában is tökéle-
tes hitelességgel bejelentetvén neki, miképen ezen figyelmeztetések
ellenére is, Báthly József és megbízott emberei a' társaság neve' bi-
torlásával nem szünek előfizetéseket gyűjtögetni; kénytelen mind ön
tekintete miatt, mind a' közönség' ámitásának akadályozására mind e-
zen, mind minden egyéb előfordulható esetekre nézve még egyszer ki-
jelenteni: hogy senkit, 's így Báthlyt sem bízza meg előfizetési vagy
hármelny más pénzek' szedésére. A' magyar tudós társaság' határozatából
D. Schedel Ferencz,
titkoknok.

Soprony oct. 17kén: A' bécsi német lapokban 's Jelenkorunk sodik
számában a' sopronyi gőzmalomról iktatott cikkely pótlásaul következő-
ket érdekes tudni: 1785 év táján a' sopronyi határban feltalált kőszén
lett a' sopronyi cukorgyár felállításnak indítóoka, mint elsőnek ha-
zánkban. Építetöje Nagy József, sopronyi evang. lyceumbeli volt ok-
tató, nem látható foganatját merész vállalatának 's több egymás után
következett tulajdonosaisem, egész 1805ig, midőn Ruprecht János mos-
tani tulajdonosa kezére jutván, abban jelenleg évenként 15 ezer mázsa
cukor készül 's küldetik részint Ausztriába részint hazánkba széllyel.
1836 elején állott őszve ugyan Ruprecht János indítványára 's felügye-
lése alatt egy gőzmalom 's gőzfürdőt építtetni szándékozó részvényes
társaság. A' gőzfürdőhöz szükséges épület mult télen megvásároltatván,
tavasszal elis készült, júniusban megnyitott 's az egész nyáron lehetett
benne 30 kádban fürdeni. Az emeletben levő fürdőszobák ki vannak
festve 's csinosan butorozva; ezekben réz kádak, a' földszintiekben faká-
dak állanak. Az egész intézet becsületére válik felügyelőjének 's a' sop-
ronyi közönség hálás szívvel fogadta közjóra ezéző ügyeket. A'
gőzmalom-építéshez ez év elején fogtak, de az építés a' szerek szűkléte
miatt lassan haladt előre; mindazáltal sept. 17dikén megindult egy ke-
rekre, harmad nap mulva kettőre, 27dikén pedig háromra, 's azóta sza-
kadatlanul forog. E' gőzmalom nyolcz ló erejű, négy köre készült (nem
kettőre mint a' bécsi újság 's utána a' Jelenkor említé) a' 4dik még niucs
beállítva; reméljük azonban, hogy folyó oct. 20kaig az is megindul. Ed-
dig csupán rozsol 's árpát őrölt, a' buza-őrléshez 's dara-csináláshoz

szükséges készületek most vannak munkában. A' rozs-liszt lángja szép,
a' kenyérliszt jó 's a' közönség meg van vele elégtülve. A' gőzműhajtás-
ra 24 óra alatt 80 mázsa kőszén kívántatik, mellynek erejével 24 óra
alatt a' három kő 45 — 50 pozsonyi mérő jóságot őröl szításra. Ezek-
nél fogva Ruprecht Jánosnak hálával tartozik Soprony közönsége 's ta-
lán a' haza is, mert ő az, ki honunkban az első cukorgyárt foganattal
létesítette 's csak az ő fáradsáttal szorgalmának 's benne helyzett bizo-
dalomnak tulajdoníthatni, hogy az ausztriai monarchiában (triesti és
velenceit kivéven) Sopronyban állott fel az első gőzmalom; mellynek
gőzével fog jövő tavasszal a' fürdőházhoz szükséges víz is melegítettü
's így azzal kapcsolatba jutni.

Egyébiránt is Soprony városa mintegy hat év óta igen csinosul
évenként szaporodó két emeletű új épületeivel; diszesíti ezelőtt hat évvel
platan fákkal beültetett és szépen megfogamodott szép sétatere; ékesíti
a' vár körül a' belső városban, ugy az ötvös és magyar utcákban ké-
szült járda (gyalogok számára négyszegű lapos kővel kirakott mellékut
v. trottoir), előlött minden részről eszeréppel tűzveszély ellen bátorsá-
gosított házfödelei. Környéke pedig olly kies, millyennel kedves hazánk
kevés városa dicsekedhet. Napkeletről ugyan is a' Fertő tava, mellynek
partjait több ezer holdra terjedő, jó ború szőlőhegyek övedzik; dél 's
nyugotról pedig lapos rétjei 's jó buzát termő földjei terülnek. Délnyu-
gat közti hegyeit sűrű erdőség fűdi, mellynek szélein közelebb a' város-
hoz zöldelnek a' gesztenyések, gyümölcsösek és szőlők. Nyugat felé
nyilik Sopronynak újtelki kapuja (Neustifts Thor). Ezen tódu ki vasár-
napokon 's ünnepeken a' városi nép, magát részint a' város sörháza mel-
letti tágas kertben (Neuhof), részint a' közel Bánfalván (Wohndorf) mu-
latni. E' falun vezet keresztül az ut a' sopronyi erdőben levő kőszén-
bányához; hol most naponként 120 ember dolgozik, mellyből évenként
mintegy 200 ezer mázsa hordatik el, nagyobb része Német-Ujhelybe,
onnan pedig csatornán Bécsbe. Sopronyban minden kovács kőszénmel
dolgozik, minden téglát 's meszet azzal égetnek; sopronyi lakos a' kő-
szén mázsáját a' bányában 12 krral fizeti váltóban, idegenek ugyanott
15 kral pengőben. A' hasznobérlő minden eladott mázsa-kőszéntül 1 krt
fizet váltóban a' városnak. Az újtelki kapuhoz várják a' sopronyiak Bécs-
ből Német-Ujhelyen által ide vezetendő vasutat. Ezen kapu előtt áll a'
gőzmalom 's általellenében a' gőzfürdő 's a' t.

Nagy-Szombat octob. 19én Hédervárott is a' f. h. 10ikén
nyitott gr. Viczay Károlyné pártfogása alatt kised-óvó-intézet,
melly azonnal 38 növendéket fogadott kebelébe. Órákat tölt-el
a' lelkes grófné naponként a' kisedek közt, maga is tanítgatva
's a' szegényebbeket szükséges ruha-neműekkel ápolgatva, melly
kegyessége a' legszentebb hála-érzelemre serkenti jobbjait. —

A' vakok-intézetében Pesten a' hónapos próbatételek a' je-
len iskolai évben is rendesen fognak tartatni, t. i. minden hónap
utolsó napján, vagy ha ez vasárnap vagy ünnep lenne, azon nap
előtt, reggeli 9 óratul 12óig. Ezen próbatételekre szabad beme-
nete van mindenkinek, hogy meggyőződhessek a' növendékek ta-
nulási előmenetétől a' tudományokban, hangászatban, kézimunkák-
ban 's a' t. Ki bővebb tudomást kíván ez intézetről szerezni, —
a' mint minden emberbarát ohajtja, hogy mentül többen legyenek
illyenek, olvassa meg a' magyar és német nyelven közelebb kia-
dott nyomtatott tudósítást, melly az intézet teljes kifejlését 's
mostani egész terjedelmét foglalja magában. Kapható ezen tudósítás
minden könyvárosnál (Pesten) 's magában az intézetben is 40 ezüst
kron, melly jövedelem a' szegény vak gyermekek alapítványára
van szentelve.

Oct. 16kán vasárnap este 6 és 8 óra közt Pesten a'
József-városban egy jóbirtoku lakosnak egyetlenegy fia, mezon
levő zöldsége 's káposztája miatt a' tolvajoktól tartván, mezei gaz-
daságukat megtekinteni ment; de szülei a' szokott időn tul kima-
radt fiok miatt nyugtalankodni kezdtek 's a' mezőre utána indultak.
Útfélben összetalálkoztak egy emberrel, ki őket óvá: ne merészel-
jenek tovább menni, mert 3 sarkantus ember nagy robajjal sur-
rant-el mellette 's kevés idő mulva már hallá a' segítségért keser-
vesen zokogó szótat. Az öregek még inkább kívántak a' történet
végére járni, 's csak hamar elértek a' telkükön levő kunyhóhoz —
de az ajtót be nem nyithatván erőszakkal nyomták-be, hol a' fiút
agyon verve 's az ajtóra felakasztva találták (lábai hátráltatták az
ajtó kinyitását). Szülei mindketten elájulva földre rogytak, velök
volt barátjuk pedig a' városba szaladt kocsiért, melly 11 órakor
éjjel érkezett-el 's a' szülék még akkor is annyira magokon kívül
feküdtek, hogy majd három halottal kelle a' városba visszatérni.
A' szülék azonban csakugyan magokhoz jöttek, a' szerencsétlen
fiu pedig másnap eltemetteték. Haz. Tud.

Eszéken (Verőcében) a' megyei fogházban mintegy 20
éves ifju szerb (Obrenovich Milos herczeg alattvalója) ül fog-
va, ki két izraélitát ölt meg közelebb azért, mivel állítása szerint
ezek őt a' nadály árában megcsalták. — Az ifju t. i. egy
darab idő óta Szerviából nadályt lopogatott be, a' két zsidó
számára Ujvidékre, de közelebb nem fizettetvén ki neki a'

reménylött vagy kialakított bér, ezért boszujában Rumába csalta a két zsidót egy vendégfogadóba különböző órákban, 's mind a kettőt, az elsőt ugyan könnyen, de a másodikat hosszú küzdés után, agyonveré. Gyanúból befogatván tettét minden habozás nélkül megvallá 's mentségére csak ezt hozza föl: „Hiszen csak zsidók voltak. Megöltem őket mert megcsaltak, 's azért akadályozni akartam, hogy többé másokat ne csalhassanak.“ Azon kérdésre, miért nem ügykezett a tett után Szerviába visszamenekedni? azt felelé: „hogy ez úgy sem használt volna semmit; Milos herceg megtudta volna a dolgot, 's a legközelebb fára huzatta volna föl.“ Agr. Zeit.

A N G L I A.

Az angol szabadelmű és ministeri lapok keményen meg-
róják a francia kormány viseletét Schweiz ellen, névszerint a
M. Chronicle következőleg: Mivel bizonyíthatni be, kérdjük, a vádo-
kat a menekvők ellen Schweizban, hogy azok Franciaország ellen
összeesküdtek? Susogták ugyan, hogy Alibaud gyilkos merényébe
bonyolodtak; de nem nehéz a forrást fölfedezni, melyből e rágalom
eredt, ha megemlékezünk, hogy Conseil, a kém, Parisból olly megha-
gyással mene Schweizba: adná ott elő, mintha e dologban ma-
ga is részes volna. Szintolty kevéssé igazolhatni azon vádat, mely
a mostani schweizi kormányt vezérlő férfiak ellen mondatik. Úgy
látszik, hogy „pártnak“ nézi őket a követ, melynek viselete a
schweizi szabadságra nézve veszélyes, 's a köztársaság régi szel-
lemét 's erkölcsét elrontja. — E' jegyzéknél fogva nem lehet az
„anarchia szellemét“ észre nem venni, mely a schweizi kormány
viseletében nyilatkozik. Fejtelenség uralkodik Madridban, fejtel-
ség Schweizban, fejtelenség kétség kívül Angliában is, ambár a do-
ctrinaire urak ezt fenhangon kimondani nem merik. Föltevéen már most,
ha a schweizi igazgatóság olly jegyzéket bocsátott volna, mely-
ben az mondatnék, hogy bizonyos hátráló „párt“ foglalta el Fran-
ciaország kormányát, ezen ország szabadelmű szellemét 's al-
kotmányát felforgatta, 's érzelmét az által bizonyította be, hogy
kémekeket, gyujtogatókat küldöz, kik Schweizban nyugtalanságokat
indítsanak, hogy így ürügyre tehessen szert beavatkozhatni Schweiz
belső ügyeibe, kérdezzük: mit vala Franciaország erre mon-
dandó? 'S még is nem épen maga tette é ezt? Mi a francia vét-
séget még súlyosbilja, az azon megtámadás, mely bár egészen
bebizonyíthatlan is minden párt ellen, mind az által nem a de-
mokraták, vagy radicalok, hanem a mérsékelt szabadelműek,
a reformerek pártja, ellen intéztetik; pedig olly párt jutott a
juliusi zendülés következtében tekintetre 's hatalomra. De úgy
látszik, mintha a zendülés által alapított francia monarchia mi-
nisteriumának kedve volna e' zendülés következményeit mind bel-
mind külföldön ostromolni 's elátni. Gondolhatni é illetlenebbet,
mint azon hitvány költeményt, mellyel Conseil viseleteért felelni
akarnak? Azt akarják é elhítenni velünk, hogy ezen ügyviselő
ártatlan félnék teremtmény, 's valamennyi alkalmatlan vallomá-
sát ijesztés csikarta ki belőle? Nem különös e, hogy midőn e'
dolognak első hire támadt, 's a szövetséggyűlésben vitatás alá
jött, e' gondolat senkinek sem ötlött eszébe? De halljuk a hi-
vatalos védelmet. A' Moniteur azt mondja: „Conseilt francia
kémmek ügyekeznek bélyegzeni, mi azonban nincs bebizonyítva.
Azt állítják, hogy Montebello hg kapcsolatban áll vele. Ezt ha-
tározottan tagadjuk. Soha sem tudott a hg Conseilnek tulajdo-
nitott szerepéről semmit; soha sem szolt vele a' mondott nyel-
ven; soha sem ügykezett őt a' schweizi rendőrség elől elszök-
tetni.“ Nem szükség azon határozatlanságra 's véletlenségre figyel-
meztetni, mely ezen hivatalos ellenmondásban fekszik. Nincs
hát bebizonyítva, hogy Conseil francia kém volt! Miért nem ta-
gadja a' Moniteur a' tettdolgot kereken, ha Conseil valóban nem
volt kém? Bizonyára a' Moniteurnek hatalmában állott e' dolgról
kimerítőleg értesítettnie. Ki az, ki Montebello összeköttetését Con-
seillel olly határozottan tagadjá? Ha a' követ mindjárt eleinte maga lép
vala fel tagadni ezen összeköttetést, bizonyval Zürich, Freiburg és
Genf mérsékelt követei a' hget nem kárhoztatták volna, és Chambrier
ur, Neufchatel követe, Franciaország barátja's organuma a' szövetség-
gyűlésben Franciaország igazolását magára lett vala vállalandó.
De a' szövetséggyűlés és biztosság előtt minden lehető kétségen
tul bebizonyult, hogy Conseil, miután a' francia követség őt fel-
adá, szintezzen követségnél útlevelet kapott, szokás ellen az első
titoknok kezével irtat 's ugyanazon titoknok Belleval által aláírtat.
Mikép kételkedhetett hát a' szövetséggyűlés a' francia követség
egyértéséről? Más tettdolgok határozatlan vagy késő ellengör-
dítése ezen egy összefüggőt nem erőltetheti vagy ronthatja
meg. Azon cantonok 's követeik, mellyek és kik Conseil és Francia-
ország viseletét kárhoztatták, nem voltak radicalok, mint a' francia
kormány állítja. Zürich mindenkor mérsékletet, sőt kétséget bizo-
nyított a' nagy hatalmak kívánatai iránt. Freiburg szintolty mérsék-
lett; Genf ki kételkedhetik a' genfiek tiszteletéről 's mérsékletéről Fran-
ciaország iránt? 'S még is mindezen status is egyet ért a' közös ro-
szalásban. Thiers boldogtalan jegyzékeig a' schweizi kormány teljes
készséget bizonyított a' francia kormány iránt, 's a' helyett, hogy
valamelly radical párt parancsa volna tetteinek sinormérte-
ke, mint a' francia követ állítja, a' schweizi kormányt inkább
a' tulzó szabadelműek mindenkor kislelküségéről vádolták 's en-
gedékenységről Franciaország iránt a' politikai menekvők dol-
gában. Ha a' főhely és szövetséggyűlés eleinte vonakodott is a'
francia kormány által sürgetett rendszabályokat elfogadni, nem

valamelly radical vagy szabadelmű érzelemből vagy vonzalomból
történt a' menekvők iránt, hanem egyedül azon félelem 's vonako-
dásból, nehogy az egyes cantonok helybeli jogait és szabadité-
kait megsértse és szövetségi féltékenységet támasszon. De midőn
Conseil kémsége felfödözött 's napvilágra jött, hogy a' fran-
cia kormány kémekeket fizet, kik a' menekvőket keblében szint-
ezen cselekvésekre bujtogassák, mellyek miatt Franciaország
szorongatta Schweizot. — A' doctrinaire lapok szerint Schweiz
engedni fog. — Meglátjuk, 's akkor kétségkívül engedni fog,
ha képes lesz Franciaország Bernben a' régi pártot visszaállí-
tani; de ezt úgy tartjuk, berohanás 's Bern cantonnak elfoglal-
tatása nélkül nem létesíthetni. — Azonban illy merész lépésre
Franciaország doctrinaire ministeriuma csak örvöt keres.

Green a' híres óriás léghajós azt hirdeti, hogy a' legköze-
lebb derült reggelen léghajón szándéka átrepülni a' csatornán
Angliából Franciaországba 's már négy úr folyamodott hozzá a-
zon kéressel, hogy kísérhessék oda. —

Duncannon lord titkos pecsétör, 's az erdőszosztály első
biztosa új, hetenkint egyszer megjelenendő lapot alapított, illy czim
alatt: „the Impartial“ (a' részre hajlatlan) A' Times erre megjegy-
zi, hogy olly újságnál, mellyet angol kabinetminister ír alá, mint
első szerkesztő, különös a' fenérintett név. —

A' True Sun nem véletlenül tekinti azt, hogy Sir R.
Peel, Lyndhurst lord s' a' Canterbury érsek egyazon időben
találkoznak Parisban; ő úgy vélekszik, hogy a' torypárt e' három
intézője onnan olly eseményt látszik készíteni, minő a' mult novem-
beri volt. —

Murray dr a' dublini catholikus érsek épen most érkezett meg
romai utjából 's azonnal az irlandi nemzeti egyesületbe állott, ő,
ki a' catholikus fölszabadítás óta semmi politikai mozgásban részt
nem vett; egyszersmind felszólítja egyházköze lelkészeit, hogy
hasonlót tegyenek. Ő nyilvánítja, hogy a' felsőház viselete Irland
iránt az utolsó ülésben bírta őt e' lépésre. Az egyesülethez állása
igen használt, 's népszerűségét hatalmasan előmozdítja; mind tagok
számosan gyülekeznek, mind a' pénzadokozások szaporodnak.
Azonban más részről a' „protestans szövetség“ is mozog.
Utóbbi ülésében az ismert Maccree lelkész, ki nemrég egy általa
koholt pápa-bullát terjesztett Irlandban, azt nyilvánítja: „Sem-
mi pápaság! (no popery!) ez jelszavunk, Ördög után a'
pápaságot gyűlölm leginkább, sőt nem tudom a' kettő közül mellyiket
inkább.“ — Nolan ur, az angol egyházhoz átpártolt catholi-
kus pap is ezen anathemához nyilatkozott. — Öst. Beob.

A' dublini kézműegyesület azt határozta, hogy első alka-
lommal O'Connell Dániel és Grattan Henry urakat fogják parlia-
menti jeleltékül Dublin város részéről javaslatba hozni.

Oct. 6án Green ur Omnibus-léghajójával az esőt látogatta
meg azon helyen, hol készülni szokott. Omló zápor közt (a' ha-
jót a' golyó fedé, 's az csak a' golyóruul lecsurgó víz által ned-
vesítetek meg) négy felhőregegen jutott keresztül, mellyek kö-
zül az utolsó 3500 lábnyira volt följebb a' tenger színénél. És
ez volt az, mellyből az eső hullott, fölötte száraz volt, mint-
hogy más felhők, mellyek a' napot még nagy magason elfedték,
nem hullattak esőt. Az első 's második réteg közt a' léghajózók
az elsőben előforduló nyílásokon gyakran megpillantották a' na-
pot, — messzebb egészen be voltak borítva 's burkolva folyó híg
gőztől. — A' tudósítás nem mondja, átjött e Green ur leghajójával
's uttársaival a' csatornán? pedig ez volt kitűzött czélja az uta-
zásnak. —

Sussex herceg, mint a' Standard hírli, Kinwellparkban
Denbighshireben, Dinorben lord mezei lakában súlyosan megbete-
gedett. — Lord Seaford, ki csak imént tért vissza Lissabon-
bul, hol fiát, Howard de Walden lordot mint a' lissaboni udvarnál
meghatalmazott angol követet látogatni volt, azonnal elment a'
külügyministeriumba Palmerston lordhoz, kivel igen huzamos
ideig beszélgetett. —

Balseaban a' Themze mellett jelenleg nagy czéklaczu-
korgyárt állítanak, 's mult nyáron a' főváros közelében roppant
földtereket ültettek be ezen növényvel; a' czékla-hulladékokból
bizonyos durva szürke papírost szándékoznak készíteni, mint ezt
már Franciaország nagyban gyakorolja.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Journal de Commerce szerint a' hami foglyok' állapotja
némi kedvezőbb változást nyerend; ok t. i. a' belminister' határozata-
ának következtében egészségi-intézetbe fognak áttelhelyez-
tetni 's itt addig maradni, még a' kormány nekik kinyilatkoztatá
azon elhatározást, hogy csak egy, a' királynak benyújtott kérel-
mírára nyerhetnek kegyelmet. — Jabat ur, spanyol ügyvivő
Londonban, Mendizabaltól fontos ügyben küldetve érkezett meg
Parisba; ugyan ide jött Cordova general is. — A' török udvar
Roussin admirálhoz folyamodott 's megkérte a' francia kormányt,
engedjen ez neki által a' nagyuri hadseregek betanítására bizonyos
számu szárazföldi 's tengeri tiszteket. A' kormány engedelmet
adott a' követnek, hogy a' divánnal ez iránt egységessé lépjen.
Ennélfogást nyolcz szárazföldi 's tengeri katonatiszt lépend a'
szultán szolgálatjába, mindazáltal rangjokat eddigi seregosztályai-
nál továbbra is megtartják. Roussin admiral 30 görög rabszolgát
is fog Franciaországba hozni, kik közköltésen a' görög kormány
felszólítására megvásároltattak 's családjaiknak, mellyektől már
több mint tizenkét év óta elszakadva éltek, vissza fognak adni.

A tudományok párisi akadémiaja october 2kán tartott ülésében az emberi tudomány egy nevezetes productumának volt tanúja; t. i. több nagy darab — kemény testekké változtatott levegőt mutattak-be. Mindenki illethette azt, kezébe vehette, 's láthatá, mint oszladoztak e' darabok ismét szét 's az ujak közül mint enyésztek-el, a' nélkül, hogy valami nyomot hagynának hátra, 's ujlagmint változtak-által gasnemű állapotjokba. Ez alatt kétségkívül nem kell athmosphärai levegőt, mellyet lehelünk, gondolni; ez tulajdonkép egy keményített gas 's vegytani productum volt, mellyet a' tudomány az ő törvényeinek alárendelni 's állapotját kényszerint változtatni képes.

A' „Siccle“ hírlí, hogy gróf St. Priest vagy azért a' mit cselekedett, vagy azért a' mit nem cselekedett, visszahivatott Lissabonbul, 's ideigleni utódul Bois-le-Comte urat nyéré, ki is parancsot vón, hogy gróf Latour-Maubourgnak Madritban megérkezte után azonnal innét Lissabonba költözzék. —

SPANYOLORSZÁG.

A' belministerium körlevelet bocsátott valamennyi tartományhoz, mellyben a' nemzetörtséget haladéktalan fölfegyvereztetni 's hadi lábra állíttatni rendeli. „A' carlosiak hadereje, ugymond egy levelező, egészen elnyészik, ha hasonlatba vesszük amaz erővel, mellyet a' királyné részéről lehetne ellene fordítani. Legtöbb sikert ígérne különösen azon engedelem, mellyet a' kormány némelly hazafiának engedett az iránt, hogy a' fölkelt tartományokban tetszésük szerint guerilla csapatokat gyűjthessenek 's azokkal az ellenséget zaklassák. Ha közössé válik ezen mód, csak hamar keletkezni fognak a' christinók közt is szinte olly jeles férfiak, minők a' carlistáknál vannak, kik ön vállalkozással többre mehetnek mint a' nagy katoná-tömegeket használni nem tudó generálok. En, mond tovább a' levelező, a' következő három pontot egészen bizonyosnak látom: Először, a' háboru kiterjeszkedik egész Spanyolországra és pedig le személyről személyig; már nyilvános lapok bizonyítják, mi szerint a' legkisebb helységben is vélemény-osztályok mutatkoznak 's a' visszatérést elkerülni lehetetlen. Meggyőződve vagyok másodsor, hogy eleinte ezen országban szörnyű nagy volt azok száma, kiknek akarátjuk épen nem vala 's kik ahhoz sodródtak volna, ki több élénkséget több lelket mutatott volna; innen magyarázható azon könnyű mód, mellyel a' carlosiak mindenütt pártlíveket gyűjthettek, de kik szintolly könnyen azonnal az alkotmányiakhoz szegődtek, mihelyt találkozott valaki ki velök ügyesen bánni tudott. Végre harmadsor kétségtelen, hogy ezen háborut helybeli közhatás, vagy más szóval a' tartományi junták segedelme nélkül bevezetni lehetetlen. Ha ezen igazságokat el nem ismerik, mire kilátás csakugyan csekély van mert mindenki inkább személyes kérdés mint elv-érdek után indul. — Spanyolországot ugyan azon sors fogja érni, melly 1823ban, és pedig nem az anarchisták lesznek okai, hanem egyenesen maga a' kormány vagy fölgazgatás vagy bár miként nevezessék. Épen nem igaz, hogy a' kormány anarchisták gyilka alatt munkál; sőt inkább a' kormány nevezi anarchistáknak azon személyeket 's úgy bánik is velök, kik tetteit gáncsolják, mert a' fenmondott három tett dolgot félre ismeri vagy legalább cselekedetei által józanul nem következteti. Titkos társaságok vannak ugyan, de ennek is a' kormány oka, mivel hol sok olly fenső fokú személy van, kiknek politikai bélyegeket kell takargatniok, a' titkos szövetségi cselzvények kelendőbbek a' nyilvános társasági népszerű itéletnél. Talán ez utolsó lenne az egyetlen mód, melly ezen országban a' hivatalvágyot és mély politikai feslettséget, melly minden köz gonoszának forrása, némileg kiirtaná; de illy eszköz mellé a' kormánynak is nyílt alakot kellene öltetnie, az, mellyet most visel, a' titkos társaságokat pártolja, mert könnyebb gondba kerül azok számára titkos ügyelőket tartania.“ — Az Espanol szinte csak a' háborura törekszik a' kormány figyelmét fordítani. A' pártosok, ugymond, naponként terjesztik a' háborui tért, holott semmi sem szükséges annyira, mint kirekesztőleg arról gondoskodni, miként lehessen őket mindünnen visszaverni, míg végre elenyésszenek. A' kormány lapja napról napra hirdeti a' sok jeles rendeltést; de reánk nézve nem annyira szükséges jelenleg a' törvény mint inkább cselekvés, nem annyira terv mint foganat. Ama nagy tétemény, mellyre a' legközelebbik cortes egybehíva van, előttünk csak másod fontosságú, 's a' polgárháboru az első, melly szemünk előtt fejedez. Biztosítuk előbb lételünket, azután a' formát úgy is reá érünk szabályozni.“ És a' parisi National fontosnak tartja az Espanol ezen észrevételeit. Támogatásul fölhozza a' franciaia revolutioi kormány bánásmódját az akkori külső ellenségekkel. Ha a' convent cselekvési erejét tüzi ki példányul Spanyolországnak a' National, egészen igazza van; de ezen történeti idézésnek más részről azon czélja látszik, hogy a' spanyolok emlékezzenek vissza a' convent politikai rendszerére, a' republicára; mert a' mint a' franciaia revolutioi emberek általjában vélik, Spanyolország azon pályára tért, mellyen úgy kell haladnia, mint Franciaország a' mult század utolsó tizedében. Ez az Oest. Beobachter megjegyzése, mellyre támogatásul a' National említett cikkelyének végét hozza föl: „Spanyolországban is szükség, így szól a' National, a' buzgalmat rendszerezni, a' gyöngéket föltüzelní, az árulást elnyomni 's a' hadsereget népszerűvé tenni. Bár követné Franciaországot, rendelné a' városok bevételét, nevezneki szigoru kormányzókat, 's hagyná a' katonáknak hogy magok válaszzák tszteiket. Fran-

ciaország 1792ben, elszánva szabaddá lenni, nem akart csak félig az lenni, 's nem czammogott csak amugy lassan elé a' hajdani állapot szokásaiban. Nem tartott ő tovább is nagyfizetésű generálokat és csillogó főtiszt-karokat. — Nem zúgolódtak a' katonák, ha a' pénztár üres vala, mindegyik szivesen tűré a' szegénységet, fegyvert, kenyeret és ellenséget! ez vala a' mi republikanus zászlóaljaink kívánsága. A' generalok nem elégteltek meg azzal, hogy csupán hunyázkodva vigyázzanak az ellenségre; nem vesztegettek egész éveket pusztá menések 's viszatérésekkel; hanem ha ellenséget láttak, rohant minden önkéntes zászlóalj, a' nép-képviselő kalapját bayonettjére szúrá 's „éljen a' respublika“ jelszó alatt az ellenség leverve lön.“

Gomezt egyszerre több oldalrul sarkalják a' christinók; Alaix nyomában jár, a' sevillai főkapitány elibe vonul, Rodil pedig oldalt ügyel mozdulatira. A' Moniteur oct. 14ikén ezt közli fölöle: „Gomez Montoro mellett (a' Guadalquivir bal partján Andujar és Cordova közt) állott 's készüléteket tett a' Guadalquiviren és Sierrán átkelni, minthogy a' sevillai főkapitány sept. 28ikán 4 ezer nemzeti-ört gyűjtött össze ellene Carmonaban. — Sanz oct. 6ikán 6 mérföldre volt Oviedotul. Ezen város őrsége 2 ezer főnyi gyalogságbul áll, melly erős ellenállásra készül. A' portugáli osztály sietve vonul a' város segedelmére. — Parisból oct. 14kéről jött legujabb hírek szerint a' franciaia kormány Bayonnebul telegraph által vette híret, hogy Gomez oct. 1sójén Cordova városba nyomult be. Cordova, a' benne virágzó kereskedés és gyárak, kivált pedig ló-tenyésztése által egyik legnevezeteseb városa Andalusianak. — Rodil ugyan ezen időben Andujarban volt; a' sevillai főkapitány Fuentesben (Carmona és Ecija közt), Rodil pedig Morában, melly Toledo tartományban fekszik. — Ehhöz a' jour. du Commerce ugyan csak oct. 14ikén de már estve és második kiadásban következő ujjabatt közöl: „Madridból oct. 8ikáról vannak híreink, mellyek szerint d. Francisco Osana sevillai főkapitány hivatalosan jelenté a' kormánynak, hogy Gomez oct. 2ikán Cordova erőseget, hová a' városi és vidéki hatóságok összevonultak, ostrommal akará bevenni, de a' nemzeti őrség által visszaveretett. — Alaix october 4dikén Carolinában volt. —

D. Carlos udvari hírlapja Onnatebul következő decretumot hirdet: „Általános ministerium (mert d. Carlosnak nincs minden külön kormányi ágra saját ministeri osztálya). A' király, a' mi urunk, hogy vitéz seregében az ájtatosságot emelje, 's azt a' jó lélekben erősítse, a' boldogságos szűzben helyezve bizodalját, ki mint fájdalom-teljes anya, a' seregeknek fő parancsnoknéja (generalissima) 's védője, elhatározá: mi szerint minden évben september havának 3ik vasárnapján a' boldogságos szűz napja Spanyolország valamennyi templomában megünnepeltessék, ugyanazon pompával és ünnepléssel, mellyel szokás megülni st. Jagoban a' bold. szűz fogantatását. Ő fölsége úgy akarja, hogy minden helységben, hol katonaság fekszik őrségül, ez, mennyire a' szolgálat engedí, in corpore egész díszben jelenjen meg a' szertartásnál. Költ sept. 4ikén a' kir. hadiszálláson.“

SCHWEIZ.

A' berni kormánytanács a' rendkívüli szövetséggyűlésre felküldetendő követnek olly utasítást ada: „hogy legjobb tudomása és lélekismérete szerint olly rendszabályok mellett szavazzon, mellyek által engesztelő uton a' bonyolodásnak Franciaországgal, de Schweiz becsületével 's méltóságával megférhetőleg, véget vethetni.“ E' javaslatot a' nagytanács rendkívüli ülésben majd tizenegy órai vitátás után végre azon pótlékkal fogadta el 131 szózáttal 80 ellen, hogy a' tanács minden esetre fentartja magának a' helybenhagyást. —

A' genfi nagytanácsnak következő követutasítási javaslat nyujtaték be oct. 7én: „A' követek meg vannak hatalmazva minden olly határozás mellett szavazni, melly Schweiz méltóságát és önállását és semlegessége védelmét megtartani képes, valamint mindazon rendszabály mellett, mellyek a' Franciaország és Schweiz közt korábban fenállott viszonyok helyreállítását tárgyazzák. Továbbá nyilatkoztassák ki a' követek a' szövetséggyűlésnek, hogy, bárha Genf a' szökevényekre nézve aug. 23án hozott végzéshez nem állott is, mégis elismeri a' végrehajtás köteleességét, mihelyt alkotmányos többség fogadta el azt.“ — A' fenakadást Waadttal és egyéb cantonokkal barátságos rábeszélés által kell elintézni. — Egyik tag azt javasla, bírássék rá a' szövetséggyűlés, hogy e' komoly körülmények közt a' köztársaság valamennyi vidékin ünnepeles könyörgési-napot határozzon az isteni oltalom-megnyerésre. — Bazelvidék nagy tanácsa oct. 10én hét órai vitátás után következő utasítást adott követének a' 17én tartandó szövetséggyűlésre: „1) A' követség fen fogja tartani a' sept. 9iki szövetséggyűlés végzését (Conseil ügyében a' biztosság tudósítására), 's tekintve a' franciaia jegyzékben felhozott elégtételi kívánságra, Conseil ügyében azt fogja nyilvánítani, hogy e' kívánságot már azon oknál fogva sem teljesíthetni, mert Franciaország a' sept. 9iki szövetséggyűlési végzéről hivatalos úton még értesítve sincs, azért valamelly világos sértésről szó sem lehet; sőt föltehetni, hogy Franciaország a' majd nyeredő meggyőződés után a' dolog mibenlétéről a' szövetséggyűlés jogi állását 's viseletét elismerendi; azért is illy értelemben szerkesztetendő jegyzék által Franciaországot, minden e' tárgyra tartozó iromány közlésével föl kell világítani. 2) Ha e' javaslatot a' rendek többsége nem

pártolná, a' követség oda utasítatik, hogy tudósítson, 's új utasítást kérjen. — Waadtra nézve: A' követség oda utasítatik, hogy, miután a' rendek nagy többséggel állottak a' szövetséggyűlés kérdéses végzéséhez a' szökevények ügyében, a' szavazók kisebbsége pedig magát a' többségnek alávetni tartozik, sürgetve szólítassék fel Waadt, hogy a' kérdéses végzéseknek föltétlenül engedelmessédjék, különben a' további vonakodásból származandó következtetésekért felelős lesz. —

Egy berni lap (az Alkotmánybarát) megjegyzi: hogy Bern tanácsházában megoszlott a' tanácskozók véleménye; egy rész azt állítja, hogy Schweiznak nincs igaza, 's köteles elégtételt adni; a' másik rész ellenben tagadja ezt. Mindazáltal még azok is, kik az első állítást védtek, mindnyájan megegyeztek abban, hogy ezen nem-jogosság csak alakszerű valakinek valósággal igaza lehet, forma szerint pedig még sincs igaza — 's így viszont; — de valljon diplomatai ügyben e' kifejezéseket használhatni é' 's helyesek é' azok oda, méltán vonhatni kétségbe, mert azzal ugy sem mondatnék egyéb, mint az, hogy Schweiznak ugyan igaza van, de ezen igazát nem diplomatailag használta hatalmas szomszédja iránt. Schaffhausen canton kistanácsa következő követutasítási javaslatot terjeszte a' nagy tanács elé, mely october 10én csaknem egyhangyan elfogadtatott: „1) A' jelen pillanat' zavarai 's nehézségei fölött áll, tisztán és csonkítatlanul megörzeni a' haza becsületét 's függetlenségét. A' követségnek tehát kötelességül tétetik e' czélnek elérésére munkálni, de egyszersmind ellenzeni mindazt, mi bármikép is a' főlebbi czéllal meg nem férhetne. 2) A' köztársaság java megkívánja, hogy Schweiz más státusokkal szemközt mindazt megtegye, mit magára nézve azoktól meg kívánna tétetni, 's ennél fogva másokat se meg ne sértsen, se ne veszélyeztessen, se a' szokásos és a' státuséletben gyakorlott formák 's elveket ne csorbítsa, még kevesbé tegye magát a' népjogi szabályokkal ellenzésbe; hanem, hogy a' hol ez megtörtént, a' balfogás helyre pótolassék. Ezen általános szempont alkalmazásában a' követség előbb azt fogja kieszközölni, mi Conseil ügyében igaz 's be van bizonyítva, mi pedig csalódás és hiba. Első esetben a' francia kormány által kívánt elégtételt meg fogja tagadni, a' másodikban azt megajánlani. — A' tárgynak a' szövetséggyűlésen tartott nyilvános meghányásában Franciaország részére semmi sérelem sem fekszik. — Az aargau utasítás is igen hasonlít lényegére nézve ehez, csak azt mondja még ki, hogy a' tárgy viteli alakjával a' főhely részéről nem volt megelégtelve, de ez a' francia kormánynak nem nyújtott még elég okot a' alkalmat e' híres jegyzékre. —

O L A S Z O R S Z Á G.

A' Morning Chronicle következőleg adja elő a' nápolyi kormány 's a' spanyol királyné kormánya közt eddig némileg fenállott diplomatai összeköttetés felbomlását: — „A' spanyolok, kik az alkotmányos kormány útlevelei mellett utaztak, Nápolyban folyvást mindenféle vesződésnek voltak az ottani hatóságoknál kitéve. Gyakran felszólítottak, hogy Senor Toledonal, don Carlos követénél jelentsék magokat, mint Spanyolország jogszerű képviselőjénél. — A' spanyol consul Palermóban a' nápolyi rendőség által hurczoltatott ki lakából 's az országból kiűzetett. A' két Szcizilia hivatalos ujsága egy napot sem mulaszthat el, hogy a' spanyol kormányt, tisztviselőit, sőt még az angolokat is, valamint az angol segédsereget meg ne sértse azon segély végett, mellyel azok az alkotmányos kormányt támogatják. A' hivatalos lap ugyan „rendre hivatott“, de azzal állott boszút, hogy előfizetőjinek don Carlos arczképével kedveskedett julius 12én illy aláírással: V. Károly. — Midőn a' spanyol ügyviselő e' végett panaszt tón, az nyerte válaszul: „Minthogy a' nápolyi kormány a' spanyol királynét el nem ismerte, elégségesen nyilvánította, hogy don Carlos ismeri el, kit teljes joggal nevezhet V. Károlynak.“ — Ezen válasz következtében a' spanyol kormány kénytelennek tartá magát megszakasztani minden összeköttetését Nápolylyal, 's ügyviselőjét onnan visszahíni, a' nápolyi ügyviselőnek pedig Madridban utlevelét kiadni. —

A' görösmirigy a' nápolyi tartományban csak ugyan kiűtött 's e' veszedelmes vendég megjelentét többé nem titkolhatni; az ádriai tenger mellettfekvő tartományok felé órvonal húzatott, de a' mi sok czivakodásra ad alkalmat, mivel az oda küldött 's ott felállított katonacsapatok nem eléggé számosak. — Sok orvos még mindig azt állítja, hogy Nápolyban nem cholera uralkodik, hanem láz, mely ezen évszakban az alacsonyabb tengerparti vidékeket látogatni szokta, csakhogy az idén nagyobb mértékben jelentkezik, mint egyébkor. Posta már öt nap óta nem érkezett azon tájakra 's így semmi bizonyost sem mondhatni. Nápolyt már igen sok család elhagyta 's Marseillebe vagy Szciziliába menekszik. Az utóbb oda elindult gőzhajók tömve voltak utazókkal.

Rómából írják, hogy sept. 24kén mondatott ki az ítélet Canino hgre. A' dolog mély titokban tartatik 's a' feszült figyelmű nép semmi bizonyost nem tudhat. Hírlik, hogy a' herczegre hozott ítélet — halál; azonban nem kétklik, hogy a' pápa neki megkegyelmezend. — Thiers ur september 30dikán indult meg családostul Romából, hogy Florenczián keresztül visszatérjen Párisba, hol minél hamarabb szándékozik megérkezni. —

Ő ittléte alatt udvarlására volt a' pápának 's Lambruschini kardinal-statistitokokkal, ugy szinte Lapacini ural több izben tanácskozott, miből azt következtetik, hogy Lajos Fülöp részéről különös küldetései voltak. — Dom Miguel september 29kén üllé névünnepeit palotájában, hol a' szerencse-kívánatkat elfogadta 's híveit magához kézsókolásra bocsátá.

A M E R I K A.

Éjszaka amerika. Az ujjorki hírlapok szerint, mellyek sept. 21keig terjednek, a' választások igen kedvezők van Buren részére 's csaknem bizonyos, hogy ő lesz Jacksonnek az elnöki székben utódja. A' cholera még folyvást uralkodik Charlestownban, egyetlenegy napon 27 betegült-meg 's közülök meghalt 12. — Az indiánokkal folytatott háború még most sincs bevégezve, jól lehet az ellenségeskedések nem nagy jelentőségűek. — Tabascóban élénken szárnyal a' hir, hogy Santanna general agyonlövetett.

A' „Philadelphia Gazette“ igen torzong van Buren éjszaka-amerikai elnökké törtéhető megválasztása ellen, és mivel ez kinyilatkoztatja, hogy dicsőségének tartandja, ha Jackson general nyomdokiba léphet 's ennek megkezdett munkáját bevégezheti, tehát a' főlebb érintett hírlap rá ezt mondja: „Jackson general azzal kezdé igazgatását, hogy majd minden tisztviselőt — fensőbb ugy mint alsóbb fokon állót — ki választását nem pártolá, vagy győzedelmén kitünő örömét nem mutatta, hivatalából elmozdított. Van Buren ur ezen munkát folytatni fogja. Jackson general a' köz pénzeket annak 's ott adá gondviselés alá, a' ki nek 's hol neki tetszett. Van Buren ur ezen dicséretes munkában elődje nyomdokit híven követendi. Jackson general a' nyilvános kiadásokat 12 millió dollárral több mint 20 millióra rúgtatta évenként. Van Buren ur dicsőségének tartandja, ha ezen olly szerencsésen megkezdé munkát bevégezheti.“ — — Az ujjorki „Daily Advertiser“ hírlap jelenti, hogy Aaron Buren ezredes Islandban élte 81dik évében meghalt. Ő az amerikai függetlenségi harcban egyik legnevezeteseb szerepet játszott, 's emlékiratai, mellyeket ő maga rendelt sajtó alá, nem sokára világ elibe jutnak.

B E L G I U M.

Brüsseli levelek szerint (oct. 11kéről) a' belga követ Londonban utasítást nyert, közbenjárulása által eszközölje ki, hogy Beriot-Maliban asszony földi maradványait, mellyek Manchesterben, már sirba tétettek, ismét szabad legyen kiásni és Belgiumba hozni által. Az angol hatóságok t. i. vonakodtak mindedig, a' kívánt kiásatást megengedni.

Simons és de Ridder mérnökök, kik a' vasúti munkákat igazgatják, jelenleg azon két vasút-vonalnak, mellyek Franciaország felé ugymint Brüsseltől Monsig 's Genttől Lilleig vezetnek, torvajzát készítik. Ezen vállalatot is a' kormány létesíti.

E L E G Y H I R.

A' Gazette de France levelet közöl Bayonneból, mellyben Mina general halála említettik, azon megjegyzéssel, hogy e' hir telegraph-uton érkezett a' főntebbi városba. A' börzén mindazáltal e' hírek nem adtak hitelt. — A' török porta új követe Reschid Bei effendi october 11kén érkezett meg Londonba. — Az európai kivándorlottak közt, — kik — mint a' Correo Politico hírlap tudósít — Havreből legközelebb érkeztek Uj-Orleansba, találkozik 231 német, u. m. 63 badeni, 32 bajor születésű, a' többi pedig rajnai, poroszországi 's egyéb rajnamelléki tartományokból való; mindnyájan Cincinnatiában az Ohio folyammal fognak letelepülni. E' kivándorlottak egy része kézművesekből 's más része szántóvető parasztokból áll. „Jól meg kell jegyezni — ezt teszi hozzá a' nevezett lap — ezen idegenektől nem követeltek utlevelet; nem kérdezték őket, ha katolikusok é; őket kalandor, cigány, országfutó, csavargó 's több illyes becsület-czimmal nem tisztelték meg.“ — A' sajtó, az angol Spectator tudósítása szerint, magának a' világ legszélsőbb végére (ultima Thule) is utat nyitott. S h e t l a n d b a n most egy ujság adatik-ki. Most még hónapoként csak egyszer jelenik meg; így tehát, bélyegdíjt nem kell fizetnie, 's csak 2 pence-be kerül. London délszaki részén a' nagy légszesz (gas) épület oct. 9kén este iszonyú explosiót szenvedett. A' légszesz meggyült 's az épület egy része szétvetteték. Az egész főváros hallá a' durranást; a' cityben azt gondolák, hogy a' dartfordi löpormalom pattant légbé. A' gas-épület közelében az ajtók mindenütt fel voltak szakítva 's az ablakok betörve. Két ember veszedelmesen megsérült, egyet pedig nem találnak. — Polignac Hamból october 11dikén levelet intézett a' Courier Français-hoz, mellyben azon hírleményeknek, mintha ő kegyelem-kérésre ajánlkozott volna, ellenmond 's kinyilatkoztatja, hogy hosszú szenvedéseit még tovább is lelki nyugalommal és szilárdsággal kész viselni. — Dr. Murray, dublini kathol. érsek azon pástori körlevelében, mellyet Romából visszatérte után szerteküldött, jelenti híveinek, hogy a' szentséges Atya irlandi gyermekéhez viseltető különös vonzalma jelölül a' szent Agota collegiumát, templommal 's kertekkel együtt a' Romában tanuló irlandiak számára engedte által.

Gabonár: oct. 25 Pesten Tízta buza: 106 2/3 — 96 2/3 — 86 2/3 Készáros: 73 1/3 66 2/3 Rozs: 55 1/3 — 53 1/3 — 48 Árpa: 56 53 1/3. — 50 Zab: 38 — 36 2/3 — 33 1/3 Kukoricza: 86 2/3 — 80 — 73 1/3. Pénzkelet: oct. 20kán: 5 pCtes: 103 2/8; 4 pCtes: 99; 27/32; 3 pCtes: 73 1/2. — 1820iki: 220 1/2; — 1830iki: 508 3/4; — Bankrézvény 1341 2/3. Dunavízjárás: october 23kán 3 1" 0" 24kén 2" 11" 9" 25kén 2 11" 0" 26kán 2" 11" 0".